# Opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy.

## 1. METRYCZKA

| | |
|---|---|
| **Rok akademicki** | **2026/2027** |
| **Wydział** | Wydział Nauk o Zdrowiu |
| **Kierunek studiów** | Pielęgniarstwo |
| **Dyscyplina wiodąca** | Nauki o zdrowiu |
| **Profil studiów** | praktyczny |
| **Poziom kształcenia** | II stopnia |
| **Forma studiów** | niestacjonarne |
| **Typ modułu/przedmiotu** | obowiązkowy |
| **Forma weryfikacji efektów uczenia się** | egzamin |
| **Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące** | Zakład Pielęgniarstwa Nefrologicznego, Kampus Lindleya, ul. Oczki 8, 02-007 Warszawa, pawilon 8, I piętro |
| **Kierownik jednostki/kierownicy jednostek** | Prof. dr hab. n. med. Janusz Wyzgał |
| **Koordynator przedmiotu** | Dr n. med. Joanna Sańko- Resmer |
| **Osoba odpowiedzialna za sylabus*)*** | Dr n. med. Joanna Sańko- Resmer |
| **Prowadzący zajęcia** | Prof. dr hab. n. med. Janusz Wyzgał<br>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>> |

## 2. INFORMACJE PODSTAWOWE

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Rok i semestr studiów** | I rok<br>semestr letni | **Liczba punktów ECTS** | 3.00 |

| **FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ** | **Liczba godzin** | **Kalkulacja punktów ECTS** |
|---|---|---|
| **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim** | | |
| wykład (W) | 23 | 1,0 |
| seminarium (S) | 8 | 0,25 |
| ćwiczenia (C) | | |
| e-learning (e-L) | | |
| zajęcia praktyczne (ZP) | 4 | 0,25 |
| praktyka zawodowa (PZ) | | |
| **Samodzielna praca studenta** | | |
| Przygotowanie do zajęć i zaliczeń | 40 | 1,5 |
| Samokształcenie kontrolowane – przygotowanie dokumentacji przeprowadzonego badania | 10 | 0,5 |
| Razem | 85 | 3,0 |

## 3. CELE KSZTAŁCENIA

| | |
|---|---|
| C1 | Uzyskanie przez studenta specjalistycznej wiedzy i umiejętności z zakresu patofizjologii, epidemiologii, objawów klinicznych, metod rozpoznawania oraz powikłań cukrzycy w każdym wieku i stanie zdrowia pacjenta. |
| C2 | Przygotowanie pielęgniarki do prowadzenia kompleksowej i nowoczesnej opieki nad pacjentem z cukrzycą i jego rodziną. |
| C3 | Przygotowanie pielęgniarki do pełnienia kluczowej roli w edukacji terapeutycznej pacjenta z cukrzycą i jego rodziny. |

| | |
|---|---|
| C4 | Przygotowanie pielęgniarki do profesjonalnego sprawowania roli lidera, doradcy i konsultanta zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu złożonych problemów farmakologicznych, dietetycznych, rehabilitacyjnych i diagnostycznych u pacjentów z cukrzycą. |
| C5 | Przygotowanie pielęgniarki do profesjonalnego działania na rzecz profilaktyki i prewencji cukrzycy w społeczeństwie. |

**4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ**

| **Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się** | **Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)* |
|---|---|
| **Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:** | |
| B. W17. | zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych |
| B. W26. | przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową |
| B. W29. | patomechanizm cukrzycy oraz jej powikłania |
| B. W30. | nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy, z uwzględnieniem osobistych pomp insulinowych i systemów do ciągłego monitorowania glikemii |
| B.W31. | zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, |
| **Umiejętności – Absolwent* potrafi:** | |
| B. U9. | diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą |
| B. U10. | oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej |
| B. U18. | stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej |
| B. U24. | planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą -cukrzycą |

| | |
|---|---|
| B. U25. | wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi |
| B. U30. | planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu |
| B. U31. | planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą |
| B. U32. | motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia |
| B. U33. | stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu |
| B. U47. | dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki |
| B. U48. | rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą |
| B. U80. | stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta |

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

| **5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ** | |
|---|---|
| **Numer efektu uczenia się** | *(pole nieobowiązkowe)*<br>**Efekty w zakresie** |
| **Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:** | |
| W1 | |
| W2 | |
| **Umiejętności – Absolwent potrafi:** | |
| U1 | |
| U2 | |
| **Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:** | |
| K4 | Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań |
| K5 | Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne |

**6. ZAJĘCIA**

| Forma zajęć | Treści programowe | Efekty uczenia się |
|---|---|---|
| Wykład 1 | Epidemiologia, klasyfikacja i diagnostyka cukrzycy. | B.W26.<br>B. W29. |
| Wykład 2 | Obraz kliniczny i metody leczenia cukrzycy | B.W26.<br>B.W29.<br>B. W30.<br>B.W31. |
| Wykład 3 | Ostre powikłania cukrzycy. | B.W26.<br>B.W29.<br>B. W30.<br>B.W31 |
| Wykład 4 | Późne i przewlekłe powikłania cukrzycy. | B.W26.<br>B.W29.<br>B. W30.<br>B.W31 |
| Seminarium 1 | Edukacja zdrowotna w cukrzycy – model autonomicznego pacjenta.<br>Leczenie cukrzycy- styl życia i odżywiania.<br>Leczenie powikłań cukrzycy ze szczególnym uwzględnieniem stopy cukrzycowej<br>Cukrzyca u dzieci i młodzieży- opieka pielęgniarska nad dziećmi chorymi na cukrzycę w środowisku nauczania i wychowania, leczenie cukrzycy t1 i t2 u dzieci i młodzieży | B.W17.<br>B.W26.<br>B.W30.<br>B.W31. |
| Seminarium 2 | Zespół metaboliczny- epidemiologia, definicja, diagnostyka, terapia.<br>Udział pielęgniarki w opóźnianiu rozwoju i prewencji późnych powikłań cukrzycy.<br>Leczenie cukrzycy- farmakoterapia ze szczególnym uwzględnieniem insulinoterapii<br>Cukrzyca w ciąży i ciąża u chorej z cukrzycą - opieka pielęgniarki i położnej.<br>Opieka okołooperacyjna u chorych na cukrzycę. | B.W17.<br>B.W26.<br>B.W30.<br>B.W31. |
| Ćwiczenia 1 | Symptomatologia, zasady monitorowania oraz nowoczesne metody diagnostyki i terapii cukrzycy. | B.U 9.<br>B.U 10. |

| | | |
|---|---|---|
| | Grupy ryzyka i profilaktyka zespołu metabolicznego. Zasady opracowywania i opracowanie programu edukacyjnego dla pacjenta z cukrzycą. | B.U 18.<br>B.U 24.<br>B.U 25.<br>B.U 31.<br>B.U 32.<br>B.U 33.<br>B.U 80.<br>K4 |
| Ćwiczenia 2 | Edukacja pacjenta z cukrzycą w zakresie przygotowania do samoopieki i samokontroli. Opieka nad pacjentem z powikłaniami cukrzycowymi. Funkcje pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym i koordynowaniu opieki nad pacjentem z cukrzycą. | B.U 10.<br>B.U 18.<br>B.U 24.<br>B.U 25.<br>B.U30.<br>B.U 31.<br>B.U 32.<br>B.U 33.<br>B.U 47.<br>B.U 48.<br>B.U 80.<br>K4<br>K5 |

**7. LITERATURA**

**Obowiązkowa**

1. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2026. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego.
2. Szewczyk A. Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL Warszawa 2019
3. Interna Szczeklika 2026/27. Medycyna Praktyczna, Kraków 2026
4. Pańkowska E. Cukrzyca. Personalizacja opieki nad pacjentem. PZWL Warszawa 2017
5. Szewczyk A. Edukacja pacjentów w pielęgniarstwie diabetologicznym. PZWL Warszawa 2017

**Uzupełniająca**

1. Czupryniak L., Strojek K. Diabetologia 2019. Via Medica 2019
2. Szkiler E. Poradnik pielęgnacji ran przewlekłych, Warszawa 2012
3. Betty J. Ackley, Gail B. Ladwig, (red): Podręcznik diagnoz pielęgniarskich, Warszawa 2010.
4. Katsilambros N. Atlas stopy cukrzycowej. Elsevier Urban& Partner 2012

**8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

| Symbol przedmiotowego efektu uczenia się | Sposoby weryfikacji efektu uczenia się | Kryterium zaliczenia |
|---|---|---|
| B.W32.<br>B.W33. | Zaliczenie teoretyczne- egzamin testowy w sesji letniej-stacjonarny | 1.100% obecność na wykładach i seminariach.<br>2. Student zalicza test zamknięty, jeżeli uzyska minimum 60%<br>5,0 od 90%<br>4,5 od 85%<br>4,0 od 75%<br>3,5 od 70%<br>3,0 od 60% |
| B.U 34.<br>B.U 35.<br>B.U 36.<br>B.U 39.<br>K5<br>K6 | Zaliczenie praktyczne | 1. 100% obecność na zajęciach praktycznych<br>2. prawidłowo przeprowadzone:<br>-wywiad z pacjentem,<br>- wykonanie pomiarów i analiz,<br>- edukacji zdrowotnej pacjenta, rodziny,<br>-opracowanie planów opieki pielęgniarskiej,<br>-przygotowanie sprawozdania z opieki pielęgniarskiej<br>-wykonanie zabiegów i czynności pielęgniarskich.<br>-omówienie przypadku |

**9. INFORMACJE DODATKOWE**

Zgodnie z Regulaminem Studiów, nie przewidujemy możliwości odbywania zajęć z inną grupą, czy zamiany studentów między grupami – nie dotyczy to studentów, którzy mają pisemną zgodę Dziekana na Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Studenci posiadający zgodę Dziekana na IOS, proszeni są o ustalenie trybu odbywania zajęć przed ich rozpoczęciem.

Zaliczenie zajęć z przedmiotu" Opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy" na podstawie obecności na wszystkich zajęciach, opisu procesu pielęgnacyjnego i zaliczenia egzaminu testowego (60% prawidłowych odpowiedzi).
Kontakt mailowy z osobami prowadzącymi zajęcia:
prof. Janusz Wyzgał: janusz.wyzgal@wum.edu.pl
>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>
Na ćwiczeniach obowiązuje odzież ochronna i obuwie na zmianę.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

**UWAGA**
Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich